

činsko je višće u Inostu zaključilo, da se u znak solidarnosti sa svojom braćom krsti najvažnije ulice i trgove mjesta sa imenima proheranih Nijemaca...

Engleska.

Pređ malo dana bilo je u Engleskoj raspušten parlament i raspisani novi izbori, koji će se obaviti 6. decembra...

Grčka.

U ovoj nesretnoj zemlji još uvijek nema pravoga mira ni reda. Sada je po cijeloj državi zavladalo republikansko raspoloženje.

Domaće novosti

Briľantno vjenčanje.

Pišu nam iz Huma: U ponedjeljak, dne 26. novembra t. g. proslavila suprugi Fran Grzinić i Antica Grzinić rođ. Zurnada 60-godišnjicu svojeg vjenčanja.

† Josip DeFranceschi.

Primamo: Teski je gubitak donosao našem Lijanzanu minulog ponedjeljak. U najljepši dobi od trideset i četiri godine...

Mnogi, koji ga pred malo dana vidjese znako zdrava tijela i svježeg duha, ne moguće vjerovati svojim vlastitim usima.

Pokojnik nije svoju osobu nigdje uzvišavao, ali je zato svim srećom radio za dobrobit našega naroda.

Člao je pokojnik preminuo tek pred malo dana. Još je nesretno obitelji srce krvarilo za izgubljenim ocem, kad će — otvori se hladni grob jedinom uzdržavaocu zalosne obitelji.

Kao što svaki drugi pošten čovjek nza svoje poštenje i više nego svojih covjekovih i narodnih dužnosti, katkad mora da proguta po koju neugodu...

Vrijedne naše djevojke dnoše vijence na odar, a pobožni narod opjevja pri odru litanije i druge molitve, u jeziku, koji je pokojnik za života ljubio.

Pokojnik ostavlja staricu majku, udovu Jelku i četvero nejakie dječice, od koje je najstarijoj Mariji tek deset godina, a najmlađoj Jelki deset mjeseci. Ima i dvije udvate sestru, te dva brata, od kojih mladi Antun, učitelj, nalazi se u inozemstvu.

Na ovom teskom rastanku, kraj otvorenog hladnog groba, kličemo pokojniku: Počivao nam u miru, dragi Josipe! Laska ti bila naroda naša grada, koju si za života tako žarko ljubio!

Veći vijčna uspomena i pokoj duši!

Wlada ne poštuja rati vinskog poreza!

Mnogi su se vinogradari obratili na vladu u svrhu, da im oprostii ili barem sniži ovogodišnji porez na vino.

Koliko duga ima Italija?

Koncem marta t. g. iznašao je dug naše države 188 milijarda i 296 milijuna lira. Ljepša svota!

Oprezovanje srpsko-hrvatskog i slovenskog jezika.

Ministarstvo finansija saopćuje, da od sada unaprijed moraju biti svi akti, koji se upisuju kod registracijskog ureda, pisani italijanskim jezikom.

U toga proizilazi, da smo ponovno i zakonito proglašeni za državljane zadnje kategorije. Nije dosta, da se slavenskome pučanstvu u Italiji zapriječuje svaki kulturni i gospodarski razvika!

Koncem decembra t. g. istiće neopozivi rok, koji određuje zakon za ulaganje molbi u svrhu postignuća vojnih penzija i drugih vojnih potpora.

U Ljubljani dolazi žalosna vijest, da je Rogaskoj Slatini u nedjelju preminuo veliki slovenački pjesnik i jedan između najvećih slovenačkih književnika — Josip Stritar.

S pokojnikom ide u grob velikan, koji će ostati u trajnoj uspomeni jugoslovenskog naroda. Počivao u miru!

U Juleškoj Krajini i u Dalmaciji.

U predprošlom smo broju «Istarske Rijeci» javili, da se onim sucima naše Narodnosti, koji su još ovdje namješteni, pripravila otpuštenje iz službe pod jednom ili drugim izlikom.

Evo nekoliko imena onih, koji su iza sroma ostali u službi i koji su bili čak i promaknuti:

- Pavlovec Simeone, prizivni savjetnik (VI. razred) promaknut dvorskim savjetnikom u Splitu (V. razred); Torre Eugenio, prizivni savjetnik promaknut dvorskim savjetnikom u Splitu; Stefano Gelineo, zemaljski sudski savjetnik (VII. razred) u Sibeniuku; Dr. Simeone de Grazio u Dubrovniku; zemaljski sudski savjetnik, promaknut prizivnim savjetnikom (VI. razred); kotarski sudac Eduardo Nutrizio promaknut zemaljskim savjetnikom u Dubrovniku; Ruggero Brazzanovich promaknut sudskim savjetnikom i poglavicom suda u Makarskoj; sudac Ilich Stefano imenovan kotarskim sucem u Inostu...

To je samo nekoliko imena. Interesantno bi bilo dobiti izkaz italijanskih učitelja, koji namješteni po srpsko-hrvatskim školama u Dalmaciji. Sto bi ti učitelji rekli, da bi prvoga od mjeseca, kad dođu po placu, doznali, da nisu više u službi, nego otpušteni, kako se mnogima dogodilo ovdje kod nas?

Što ne želiš, da drugi tebi čini!..!

Čitamo u ital. novinama, da je italijanski poslanik u Beogradu, g. Summonte, protestirao kod jugoslovenske vlade u Beogradu protiv nejzihih naredaba, s kojima se italijanski državljani, rođenim i živućim u Dalmaciji, kerate pravu, koja im pripadaju na temelju svetomargaritskog sporazuma t. j. da im se oduzimuju trgovačke koncesije, koje su dosada uživali.

Iskna je, da se je g. poslanik u svojem protestu pozvao na svetomargaritski dogovor, sklopljen između Italije i Jugoslavije u zaštitu italijanskih državljana, koji žive u drugoj državi! Ali ipak vanjski svijet mora doći do čudnog zaključka, kad vidi, da ova ista država, koja se pritužuje radi gospodarskog zapostavljanja svojih vinogradnika u drugoj državi, uskraćuje svojim državljanima na vlastitoj teritoriji osamom trgovačke koncesije, nego čak i gospodarske opstanak! Ponavljanje: nije opravdano je, da se Italija zauzima za prava svojih državljana u tuđoj državi.

Da zaključimo: «Sto ne želiš...», pa će zaštit i tvoji protesti proti krivicama nailaziti na bolje razumjevanje!

Svega po malo

Proslava 1000-godišnjice hrvatskoga kraljevstva. U Zagrebu je ovih dana održana pod predsjedanjem g. dra. Skrulja sjednica odbora za proslavu 1000-godišnjice hrvatskoga kraljevstva.

Barba proti Gregorijanskomu kalendaru.

U proljeću ove godine «Svepravoslavna carigradska konferencija» zaključila je da se prihvatiti novi kalendari. Medjutim nedavno je primio kijevski metropolit Antonije, koji se nalazi u Srijemskom Karlovcima, brzojav od «Konferencije antihijezuske», u kojem mu javlja, da je Sv. Sinod. od njega sazvao, za zaključio da ne prihvaća novi kalendari i da to pitanje podržava kompetenciji ekumenskog sabora.

Povodom uređenja novog kalendara doslo je do nemira u pravoslavnoj crkvi u Finskoj, u glasovitom starom samostanu Balaam na ladnoskom jezeru. Mnogi monasi odbili su da se službe novim kalendarom. A činio je i carski moskovski patrijarha Tihon, pisao je vlastoručno poglavaru dotičnog samostana, neka se ne opire promjeni. Kad se neki monasi ustajali usprkos patrijarhova poziva, finske vlasti htjele su ih otjerati iz Finske. Na intervenciju drugih premješteni su ti monasi u drugi samostan.

Reforma kalendara objeđena je u Rumunjskoj, na Cipru, u Ateni, a čini se i u Carigradu.

Vjenčani običaji u Švedskoj.

U Švedskoj postoji običaj, da se mladenici odmah iza zaruka počnu moliti Bogu, da na dan njihovog vjenčanja pada kiša, jer da je to sretan znak. Da mladoženje ne bi naškodilo uroci, praviću mu na odjelju listove kadulje i grančice ružmarina. Njevista ne smije poći na vjenčanje u cipelama vezanim vrpmec. U

crkvi pak, ako njevsta za vrijeme obreda, drži svoju desnu nogu ispred mladoženje, smatra se sigurnom, da će imati potpunu vlast u njegovoj kući. Seljakinje, čim se vrate sa vjenčanja, idu u staju da pomazu kosu vjenčanicu, da njena kosa ne će ostati bez mlijeka. Ako pak rodilici stave njevisti, kad pođu na vjenčanje, u cipela noževa, onda je uvjereni da ne će bit bez mlijeka. Na koncu je najljepše, da na povratku iz crkve majka njevistina mora slaviti kećer u staja grumenčić šećera. Da njena karakter bude uvijek vedar, a njena riječ slatka.

Električno svjetlo bez žica.

Kako javljaju iz Prage, jedna naročita komisija za zaštitu izuma ispitat će ovih dana u Mostima (Česka) malenu spravu električnoga svjetla bez žica. Radi se u novom izumu, koji je pronalazio elektrotehnik Havlicek, koji veli, da mu je uspjelo da na rastojanju od pet kilometara uzari pomoću Marconiëve stacionarnog električnog žarulju od 25 svijeća. Vijest o ovom interesantnom pronalasku pobudila je živo interesovanje u javnosti, dok se čiški tehnički stručnjaci odnose skeptički prema Havlicekovom izumu.

Trinaest puta vjenčana.

Neka Amerikanka, gospođa Laforge — to je naime njeno posljednje ime prije najnovijeg udaje — u St. Louisu (Sjedinjene Države Sjeverne Amerike) postigla je rekord u udavanju. Ona je naime četiri dana, udala po — tri puta! Dosada je nosta jidvadeset imena: Walker, Truxler, Butscher, Cron, Whitney, Barnes, Porter, Lilley, Swanson, pa ponovo, Lilley, pa onda Yates i Laforge. Sada joj je 43 godine.

Rodio se s brkovima.

U jednom selu nedaleko Bratislave rodilo se dijete sa brcima i bračom, dugom preko 1 centimetara. Novorođenče je imalo zdravo i normalno. Mnogi liječnici iz Praga, Beča i Budimpešte otišli su da vide taj fenomen — novorođenčec sa brcima i bračom.

Zivotinke, koje svjetle kao svjetiljke.

Dijva plemena na otočima Antilia i jeonkoj manjim otocima rasvjetljaju svoje kućice lukama, koji svijetle. Pohvataju ih u mreže u obliku s mreže. Njihove žene osim toga izvedu iz njih čudne spravice, s kojima mogu noću da rasvjetle i put. Svjetlo je ovih žarulja doista vječno, a izbavi iz dviju miliona svjetiljaka, koji se nalaze u obilježenoj na prednjem dijelu tijela. Tamo ih zovu «antilijskim», a slični su našim hrastovim. Svjetlo im je otprilike stolima puta jače nego kod svih istarskih krijesnica. I kod ovih je žarulja svjetlo isto tako posve hladno kao i kod drugih životinja. Sto svjetle, dok su sva druga svjetla, sto ih poznamo, manje ili više topli.

Auto-kuća.

Nekakav Englez izumio je takav automobil, na kojem su uređene tri prostrane sofe, kućinica i kupaonica, pa se to sve vozi na automobilnim kotačima, ako veliki i 40 kilometara na sat. Tako sad voćiti bogataši, ako biće na put, mogu lično biti kao kod kuće u svojim sobama, pa se tako voze, da i ne znaju. Ali kazu, da ta automobilska kuća i nije baš preskupa.

Jesam li poslao pretplatu?

Književnost i umjetnost.

Primiti smo broj 21. poljoprivredno-industrijsko-trgov. lista «Meja» sa ovim sadržajem: A. Hrilar; Osrt na posjet čehoslovačkih privrednika. — Iluk. Miran Pirokovi; Zemljoradnja na našem Kynju. — Milivoj Koludrović; Poljoprivreda u Dalmaciji i Jekavica «Kosak». — Agricola; «Meja» i «meje». — Bija Bonjak; Tezača hemija. — Bilješke. — Razne vijesti. — Književnost.

List je vrlo informativan i instruktivan, pa ga svim poljoprivrednim, industrijskim i trgov. krugovima najtoplije preporučamo. Čijena mu je u godišnjaj pretplati Din. 60. — Uredništvo i uprava: Zagreb, Jurističeva ulica, br. 16.

Odgovorni urednik: IVAN MARJA MICHELLEZZI; Izdavač: Dr. STOJAN BRAJSA i IVAN STARI. — Tisak: TISKARA «LEDINOST» U TRSTU.

Mali oglasi.

PRODAJEM lovačku pušku «Hammerless» i vrlo dobrog psa fermaća. — Dubrovčić, Opatija kbr. 127.

POZOR!

Sivače strojeve iz najboljih njemačkih tvornica nabavlja u vrlo umjerenim cijenama.

ANTUN MIKOLAVČIĆ.

Nugla p. Roč (Rozzo) Istra.

Novo daske i grede

svake vrste prodaje MATEJ BANČIĆ, Krišanci Zrnjić kod Kanfanara.